

MARC NORMATIU. AVALUACIÓ DE LES 10 PREMISSES D'UN PROCÉS

PARTICIPA és un sistema per a la PARTICIPACIÓ elaborat per Vegga que consta d'un marc normatiu que ens ajuda a categoritzar la participació, d'un marc metodològic que ens ofereix pautes per assegurar-ne la seva correcta implantació i una eina telemàtica que ens ajuda a gestionar-la de forma més eficient.

En aquest breu document us mostrarem la proposta de 10 premisses que proposa Vegga.

Al plantejar un procés caldrà fer les següents reflexions. En funció de si es donen o no podrem pensar en un sistema més o menys participatiu o, en tot cas, en diferents tipus de participació:

Les condicions que demanem, doncs, per tal de considerar un procés com a participatiu les resumim amb la següent llista de 10 premisses:

- **P1. Deliberació.** Procés col·lectiu deliberació (negociació i comunicació)
- **P2. Universalitat.** Tots els membres estan convidats a prendre-hi part (capacitat de modificació resultat)
- **P3. Globalitat.** Es pren part en tot el procés (cada una de les fases)
- **P4. Definició inicial.** El procés està prèviament definit i acceptat (per tant avalaran els resultats)
- **P5. Reactivitat.** El procés pot ser ajustat segons alguns paràmetres pels mateixos participants
- **P6. Benefici comú.** Els col·lectiu de participants coincideix amb el col·lectiu de beneficiaris
- **P7. Marc acotat.** El marc general de participació està definit des del principi però sempre serà un marc col·lectiu més global que el propi àmbit d'actuació individual
- **P8. No delegació.** El procés no és delegat en cap de les seves fases o bé és delegat amb garanties suficients d'informació, deliberació i validació per part de la resta
- **P9. Vinculació.** Els resultats del procés han de ser vinculants
- **P10. Compromís.** S'han d'establir compromisos efectius (individuals i col·lectius) per tal de garantir l'execució del resultat del procés

En funció de si es produeixen o no podem tipificar certs graus de participació:

P1. Deliberació. Si no es produeix podem parlar d'un sistema d'enquesta que recull opinió. **Participació AVALUATIVA.**

P2. Universalitat. Si no es produeix podem parlar de **participació DELEGADA**, és a dir, que només un grup de representants participen en el procés. Quan més petit sigui aquest grup menys grau de participació es produirà.

P3. Globalitat. Si no es produeix parlarem de **participació PARCIAL**. És a dir, que es participa parcialment en alguna de les fases estratègiques. Quantes més fases siguin participatives, menys parcial serà la participació.

P4. Definició inicial. Si no es produeix parlarem de **participació ADAPTATIVA**. En un procés que no es compleixi aquesta premissa durant el propi procés s'aniran adaptant certes qüestions (amb les avantatges i inconvenients que comporta).

P5. Reactivitat. Si no es produeix podem parlar de **participació PAUTADA**, és a dir, que prèviament ja s'ha marcat la metodologia a seguir i les "normes" del joc.

P6. Benefici comú. Si no es produeix aquesta premissa entenem que el benefici de la participació (que recordem que en definitiva és l'objectiu principal) serà en benefici d'una minoria. Llavors parlarem de **participació PRIVADA**.

P7. Marc Acotat. Si no es produeix una definició en l'acotació del marc de decisió serà perillós i complicat d'esbrinar què es pot decidir i què no. No pensem que perquè no hi hagi acotació es pugui decidir tot (segurament no sempre hi ha els mitjans i recursos disponibles). En aquest cas parlarem de **participació DIFOSA** i l'entendrem més com una declaració d'intencions o voluntats.

P8. No delegació. En cas que no es produeixi la premissa parlarem de participació DELEGADA.

P9. Vinculació. Si no es compleix la premissa parlarem de **participació CONSULTIVA**.

P10. Compromís. Si no es produeix aquesta premissa parlarem de **participació EXTERNA**, en el sentit que personalment els participants acaben delegant l'execució de línies.

Així, a partir d'aquestes premisses, mitjançant la següent taula, podem categoritzar el plantejament d'un procés participatiu. Queda clar que si s'acompleixen les 10 premisses parlarem de **PARTICIPACIÓ COMPLERTA**.

La següent taula ens pot ajudar a orientar el nostre procés:

	Es produeix?	Resultat garantit?	Com?
P1 Deliberació	S / N	S / N	
P2 Universalitat	S / N	S / N	
P3 Globalitat	S / N	S / N	
P4 Def. inicial	S / N	S / N	
P5 Reactivitat	S / N	S / N	
P6 Benefici	S / N	S / N	

comú			
P7 Marc acotat	S / N	S / N	
P8 No delegació	S / N	S / N	
P9 Vinculació	S / N	S / N	
P10 Compromís	S / N	S / N	

Tipus de participació que es produeix:

Exemple d'aplicació de la taula:

Pla de millora entre els empleats d'una empresa.

	Es produeix?	Resultat garantit?	Com?
P1 Deliberació	S	S	Fase de debat amb dinamitzador
P2 Universalitat	S	S	Treball en hores de feina que garanteix l'assistència de tothom
P3 Globalitat	N	N	-
P4 Def. inicial	S	S	El dinamitzador ha donat la metodologia per escrit i han dedicat una sessió a treballar-la
P5 Reactivitat	N	N	-
P6 Benefici comú	S	S	Les millores repercutiran positivament en els llocs de treball
P7 Marc acotat	S	S	Se centren bàsicament en sistemes interns de gestió i relació
P8 No delegació	S	S	La única tasca delegada són les actes i posteriorment totes estan votades amb Participa.
P9 Vinculació	N	N	-
P10 Compromís	S	S	Les tasques resultants del procés acaben sempre amb un grup de persones responsables a dur-les a terme

Tipus de participació que es produeix:

Participació PARCIAL, PAUTADA i CONSULTIVA